

Forening udføre en forbryderisk Gjerning. Dette er vistnok fuldstændig rigtigt, og ligeledes er det rigtigt, at Hovedmanden skal straffes strengere end de øvrige Deltagere. Det andet Stykke siger nu videre: Kan i saadanne Tilfælde ingen Hovedmand findes, skal den af Deltagerne, der har den høieste Klasse eller Grad, straffes som Hovedmand. Jeg har endnu Intet at indvende, jeg erkender, at det er i sin Orden, at naar en Overordnet deltager med en Underordnet i en Forbrydelse, skal den Overordnede have et større Ansvar og forsaavidt betragtes som Hovedmand; men naar det nu føies til, at naar Graden eller Klassen er fælles for Flere, da skal den betragtes som Hovedmand, der er ældst af Tjenestealder, saa gaar det efter min Mening noget for vidt, navnlig naar man læser Bestemmelserne igjennem i den specielle Del om den særegne Maade, hvorpaa man udmærker Hovedmanden. Særlig skal jeg i saa Henseende henvise til § 71, fordi der der ikke alene er Tale om en meget strengere Straf for Hovedmanden, men om at stille Hovedmanden udenfor de Regler, der ellers gjælde om Forsøg paa Forbrydelse og Oftergivelse af Straf i Tilfælde af Tilbagetrædelse. Der siges nemlig i § 71: „Hovedmanden i et tilfattet Forbryden kan, selv om han forhindrer Forbrydelsen, ikke fritages for Straf, men ikkun vente Nedsættelse i Straffen efter Krigsrettens Skøn.“ Ellers er det den almindelige Regel, at den, der træder tilbage fra et Forsøg eller Attentat paa en Forbrydelse, og som viser Naalideligheden af sin Omvendelse derved, at han ikke alene opgiver Forsøget, men bevirker, er Skyld i, at Forbrydelsen ikke kommer til Udførelse, fritages for Straf. Her vil man nu ganske i Almindelighed gjøre en Undtagelse for Hovedmandens Bedkommende i Modsatning til, hvad der er en almindelig Regel i almindelig borgerlig Straffelov. Jeg vil ikke i dette Dilemma udtale mig bestemt om, hvorvidt denne Undtagelse i Almindelighed kan være berettiget; den kan maaflø finde sin Berettigelse i særlige militære Hensyn, men jeg vil fremhæve, at naar man saaledes vil stille Hovedmanden exceptionelt, bør man under Hovedmand ikke indbefatte Andre end dem, der naturligt eller billigt kunne be-

tegnes som Hovedmand. Dertil hører intider tid ikke den Omstændighed, at Bedkommende tilfældigvis er noget ældre i Tjenestealder. Jeg kunde yderligere anføre en stor Del Exempler paa, at man har ladet Følgen af Gjerningen faae en altfor betydelig Indflydelse paa Straffen, men jeg skal af de Hensyn, jeg nævnte før, indskrænke mig til at anføre et enkelt, som kan tjene til Exempel fremfor alle. Det siges i § 195, at naar Nogen røver, stjæler forfalder . . . eller paa nogen Maade understaar Krigsmagten tilhørende Ting, saa skal der, naar der derved enten opstaar et Savn, som bevirker, at noget Krigsforetagende udsættes for Fare eller hindres, eller i Krigstid forarsages Mangel blandt Krigsfolk eller noget andet betydeligt Onde, anvendes Strafarbejde, som ikke maa være under 4 Aar. Dette er saa meget mere mærkeligt, som man ellers i § 197, der sætter Straf for at underlaa Krigsmagten tilhørende Ting, har en anden Bestemmelse, som sammenlignet med andre Bestemmelser om Eiendomsindgreb og med almindelig borgerlig Straffelov, maa siges at være meget mild; men i § 195 lader man den Omstændighed, at han har taget eller forvansket Ting, hvorved der opstaar et Savn, osv., eller hvorved et Krigsforetagende kan udsættes for Fare eller forhindres, bevirke, at der ikke maa anvendes mindre end 4 Aars Strafarbejde. Det kan gjerne være, at han ikke i fjerneste Maade har havt Anledning til at tænke, at der skulde opstaar et Savn for Krigsmagten eller for det paagældende Krigsforetagende ved den af ham foretagne Forvanskning, der staar ikke i Paragrafen, at naar han røver, stjæler, forfalder osv. paa en saadan Maade eller under saadanne Omstændigheder, at han maatte forudsæ eller begribe, at der vilde opstaar et Savn deraf, skal han straffes paa den anførte Maade; nei, der staar ganske i Almindelighed, at naar han har foretaget den der omhandlede strafbare Handling, og Følgen deraf, ham maaflø aldeles utilregneligt, bliver den, der er fremstillet, saa skal han anses med mindst 4 Aars Strafarbejde. Dette er, tror jeg, et temmeligt godt Exempel paa, hvorledes man har tillagt Resultatet en overordentlig stor Følge uden Hensyn til Hensig-